

Belediyelerin, İmar Planı Dışında Belediye Sınırları İçinde Kalan Yerde Yol Yapımı Amacıyla Kamulaştırma Yapabilecekleri

Bu karar; belediyelerin, imar planı dışında, belediye sınırları içinde kalan yerde yol yapımı amacıyla kamulaştırma yapıp yapamayacakları hususuna ilişkindir.

T.C.

DANIŞTAY

6. Daire

Esas : 1986/901

Karar: 1986/1032

Tarih : 26.11.1986

ÖZET : Belediyelerin, imar planı dışında belediye sınırları içinde kalan yerde yol yapımı amacıyla kamulaştırma yapabilecekleri Hk.

(1580 sayılı Belediye K. m. 15) (2709 sayılı Anayasa. m. 46) (2942 sayılı Kamulaştırma K. m. 1, 5, 6)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan: Gazipaşa Belediye Başkanlığı

Vekili : Av.

Karşı Taraf :

İstemın Özeti: Davacıya ilişkin taşınmazın yol yapımı amacıyla kamulaştırılmasına ait 11.4.1985 günlü, 182 s. Belediye Encümeni kararının iptali yolundaki Antalya İdare Mahkemesinin 20.2.1986 günlü, E: 1985/605, K: 1986/143 s. kararının, kamulaştırılan taşınmazların çevresindeki yerleşim birimlerinin ana yola bağlantılarının sağlanabilmesi amacıyla kamulaştırma yapıldığı öne sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Danıştay Savcısı Orhan Dikbaş'ın Düşüncesi: Kamulaştırmayla ilgili uyuşmazlık hakkında Antalya İdare Mahkemesi kararının, imar planı dışındaki taşınmazların istimlakinin kanuna uygun olarak yapıldığı yolundaki iddialarla temyizden bozulması istenilmiş ise de;

2577 s. Kanunun 46. maddesi uyarınca İdare Mahkemelerinin nihai kararlarına karşı yapılan temyiz isteminde; öne sürülen hususlar, anılan kanunun 49. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen sebeplerden hiçbirisine uymadığından, İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve kanuni nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan sebeplerle temyiz isteminin reddiyle İdare Mahkemesi kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakimi Emine Levendoğlu'nun açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra temyiz isteminin süresinde olduğu görülerek işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, davacıya ilişkin taşınmazın yol yapımı amacıyla kamulaştırılmasına ait 11.4.1985 günlü, 182 s. Belediye Encümeni kararının iptali istemiyle açılmış, Antalya İdare Mahkemesince, beldenin sokak ve meydanlarını plan ve programa göre düzenlemek görevinin 1580 s. kanunun 15. maddesinin 31. fıkrası hükmü ile Belediyelere verildiği, yol yapımı için kamulaştırma yapabilmesinin taşınmazın onanlı imar planında bu amaca ayrılmış olması koşuluna bağlı olduğu, taşınmazın ise Belediye sınırları içerisinde imar planı dışında bulunduğu ve anılan yerin yol istikamet planlarının da henüz yapılmadığından, kamu yararı kararı alınarak kamulaştırma yapılmasında mevzuata

uyarlık görülmediği gerekçesiyle işlem iptal edilmiş, bu karar davalı İdare tarafından temyiz edilmiştir.

Anayasanın 46. maddesinde ve 2942 s. kamulaştırma Kanununun 1. maddesinde «... kamu yararının gerektirdiği hallerde ...» özel mülkiyette bulunan taşınmazların kamulaştırılacağı kuralının yer almış olması, kamulaştırma işlemlerinde esas ilkenin ve önemli olan yönün kamu yaran olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Söz konusu yasada kamulaştırma işlemlerinde genel olarak kamu yararı kararına dayanılması öngörülmüş, ancak 6. maddenin son fıkrasıyla, onanlı özel plan projesine göre yapılacak inşaat ve tesisler için ayrıca kamu yararı kararı alınması ve bunun onaylanması gerekli görülmeyerek kamulaştırma yapacak idare, söz konusu durumların varlığı halinde kamu yararı kararı alma zorunluluğundan bağışık tutulmak suretiyle ilkenin istisnası getirilmiştir. İstisnanın gerekçesi ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığının veya ilgili Bakanlıkların onayından geçilerek teknik mükemmeliyet arz eden şehir imar planları ile sair plan ve projelerin onaylama zorunluluğuna tabi kılınmasının gereksiz ve yararsız olacağı ve kamulaştırma işleminin tekemmülünü uzatacağıdır. İdareye kamulaştırmada kolaylık sağlayan bu istisnai durumun var olmaması halinde ise olağan kanuni yolun başka bir deyişle kamu yararı kararı alınma yolunun izlenmesi doğal ve gereklidir. Öte yandan 1580 s. Belediye Yasasının 15. maddesinin 31. bendindeki plan ve programlara uygun olarak belde yollarının yapılmasıyla Belediyelerin görevli kılınması halinin ise imar planında ve programında yer alan yolların yapımının, inşaatının Belediyelere bir zorunluluk olarak getirildiği biçiminde değerlendirmek gerekir. Bu kanun kuralından imar planıyla düzenlenmemiş bir yere de yol yapmak için kamulaştırma yoluna gidilemeyeceği anlamı çıkarmak kamu hizmetlerinin gereklerine ters düşeceğinden doğru olmaz.

Bu halde Belediyelerin yol yapımı amacıyla kamulaştırma yapabilmelerinin taşınmazın onanlı imar planında yola ayrılmış olması ya da yol istikamet planı bulunması koşuluna bağlı olduğu yolundaki İdare Mahkemesi kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan sebeplerle temyize konu Antalya İdare Mahkemesinin 20.2.1985 günlü, E: 1985/605, K: 1986/143 s. kararının **BOZULMASINA**,

3000. TL temyiz harcının istemde bulunana iadesine, dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine 26.11.1986 tarihinde **oyçokluğuyla** karar verildi.

KARŞI OY

Temyiz edilen İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği oyuyla çoğunluk kararına karşıyım.

Kaynak: DKD Sayı:66-67 Sayfa:285

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA